

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 25 februari 1916 kl. 12 m.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 3 angående skyldighet för fängelseläkare att avgiva utlåtande om sinnessjuk straffånge.

I en inom första kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott hänvisad motion nr 82 har herr *Petrén* hemställt, att riksdagen ville besluta en skrivelse till Kungl. Maj:t, med anhållan, att Kungl. Maj:t täcktes taga i övervägande lämpligheten av en sådan föreskrift, att fängelseläkare bleve skyldig att i fråga om varje sinnessjuk straffånge före strafftidens slut avgiva utlåtande rörande behovet av anstaltsvård.

Motionen.

I avseende å motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Motionären påvisar det för närvarande rådande förhållandet, att straffånge, som under fängelsetiden råkar i sinnessjukdom eller vars sinnessjukdom därunder först upptäckes, icke vid strafftidens slut beredes lämplig vård, utan i många fall återsändes till hemorten, där han icke kan på ett betryggande sätt omhändertagas, vadan följderna blir, att den sålunda från fängelset utkomne begår nya brott, innan han ånyo bliver satt i förvar. Orsaken till berörda missförhållande angives av motionären vara dels att ansökning om plats på hospital för den sinnessjuka icke gjorts, dels ock att, även om en sådan ansökning gjorts, plats icke vid strafftidens slut kunnat beredas.

Utskottet.

Vidare framhålles i motionen, hurusom för åstadkommande av ett bättre tillstånd i nu ifrågavarande avseende, — d. v. s. för förhindrande

av att straffångar, trots sin samhällsfarlighet, vid strafftidens slut frigivas eller icke på ett betryggande sätt omhändertagas, — de för revision av sinnessjukstadgan m. m. tillkallade sakkunniga i sitt den 7 augusti 1915 avgivna utlåtande föreslagit sådan ändring av 33 § av samma stadga, att straffånge, hos vilken under fängelsetiden sinnessjukdom konstaterats och för vilken ansökan om hospitalsvård minst en månad före strafftidens utgång ingivits till medicinalstyrelsen, skall vid strafftidens slut intagas på hospital, som av medicinalstyrelsen anvisas.

För genomförandet av en sådan anordning, fortsätter motionären vidare, fordras emellertid skyldighet för fängelseläkaren att i fråga om varje sinnessjuk straffånge i god tid före strafftidens slut till vederbörande myndighet ingiva utlåtande över fångens psykiska tillstånd med förslag om hans vidare behandling, huruvida han kan frigivas eller i dess ställe bör intagas på hospital; och motionären påkallar riksdagens uppmärksamhet i syfte att fängelseläkarens skyldighet i nämnda avseende må bli i instruktionen för fängelseläkaren fastslagen.

Att den av ovan nämnda sakkunniga föreslagna ändringen i sinnessjukstadgan, därest densamma vinner godkännande, måste förutsätta skyldighet för fängelseläkaren att i fråga om sinnessjuk straffånge före strafftidens slut avgiva utlåtande rörande behovet av anstaltsvård, finner utskottet uppenbart. Emellertid håller utskottet före, att därest nyss berörda författningsändring kommer till stånd, fängelseläkarens skyldighet i sådant avseende kan anses framgå av instruktionens för fängelseläkare nuvarande lydelse. Fängelseläkarens åligganden, upptagna i 63 § av nådiga instruktionen för fångvårdsstyrelsen och fångvårdsstaten den 16 december 1910, äro, bland andra, att handhava hälso- och sjukvården vid fångvårdsanstalten, att på kallelse eller eljest så ofta det erfordras besöka fångarna, att meddela erforderliga upplysningar och betyg angående vad till hans befattning hörer samt att i övrigt iakttaga vad enligt gällande bestämmelser rörande verkställighet av straffskärpning eller eljest enligt lag och författning på honom ankommer. Enär intagning å hospital förutsätter läkares utlåtande angående den person, vars intagning det gäller, och beträffande fånge sådant utlåtande uppenbarligen måste avgivas av fängelsets läkare, synes instruktionens nuvarande avfattning näppeligen lämna rum för tvekan angående fängelseläkarens skyldighet därutinnan.

Skulle emellertid instruktionen finnas böra fullständig på sätt motionen avser, lärer, i samband med utfärdandet av förordning angående

ändring av sinnessjukstadgan i enlighet med de sakkunnigas förslag, Kungl. Maj:t icke underlåta att utan riksdagens hänvändelse förfoga på sätt för ändamålet kan finnas nödigt.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att ifrågavarande motion ej måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 25 februari 1916.

På utskottets vägnar:

HUGO HAMMARSKJÖLD.

Närvarande vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet: herrar *Hammarskjöld, Hallberg, Sandler, Oscar Olsson, Forssman, Åkesson* och *Magnusson*.
